

Litevština a lotyšština
jako státní jazyky

LITEVŠTINA

- Vilniuská univerzita – základní výzkum litevštiny; nejsilnější centrum baltistiky.
- Univerzita Vytautase velikého (Kaunas): lingvistika textových korpusů; počítačová lingvistika.
- Institut litevského jazyka (Vilnius): základní výzkum litevštiny; diachronní lingvistika; lexikologie a lexikografie; dialektologie; stará litevština.
- Institut litevské literatury a folkloru: systémový výzkum litevské literatury – staré a moderní; folklorní sbírky a moderní folkloristika

LITEVŠTINA

- Zákon o státním jazyce Litevské republiky (Valstybinės kalbos įstatymas)
- Státní komise litevského jazyka (Valstybinė lietuvių kalbos komisija)
- Inspekce státního jazyka (Valstybinės lietuvių kalbos inspekcija)
- Terminologická banka (Terminų bankas)

LITEVŠTINA

- **Zákon o státním jazyce Litevské republiky** (Valstybinės kalbos įstatymas)

Státním jazykem je litevština. Zákon definuje používání litevštiny ve veřejném projevu (komunikace s úřady, právními subjekty a ve veřejnoprávních médiích).

Nezasahuje do soukromé sféry používání jazyka.

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0B0253BB424C/TAIS_170492

LITEVŠTINA

- Státní komise litevského jazyka (Valstybinė lietuvių kalbos komisija)

www.vlkk.lt

Je ustanovena speciálním zákonem:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5412/SwSlyNwRbc?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=52f26d53-88fd-4056-9258-86663b3074ee>

Komisi ustanovuje a její chod řídí Sněmovna Litevské republiky

Komise sestává ze 17 členů.

Členy komise jmenuje Sněmovna.

Předsedu a místopředsedu komise jmenuje Sněmovna.

Komise je vždy ustanovena na období 5 let. Potom Sněmovna musí její složení znovu potvrdit resp. jmenovat nové členy.

LITEVŠTINA

- **Státní komise litevského jazyka (Valstybinė lietuvių kalbos komisija)**

Komise řeší otázky jazykové politiky:

Posuzuje implementaci zákona o státním jazyce

Podává návrhy Sněmovně k řešení aktuální jazykové politiky

Posuzuje legislativu, která nějakým způsobem reglamentuje používání státního jazyka

Je zodpovědná za vytvoření a chod tzv. Terminologické banky (viz dále)

LITEVŠTINA

- **Inspekce státního jazyka (Valstybinės lietuvių kalbos inspekcija)**

<https://vki.lrv.lt/>

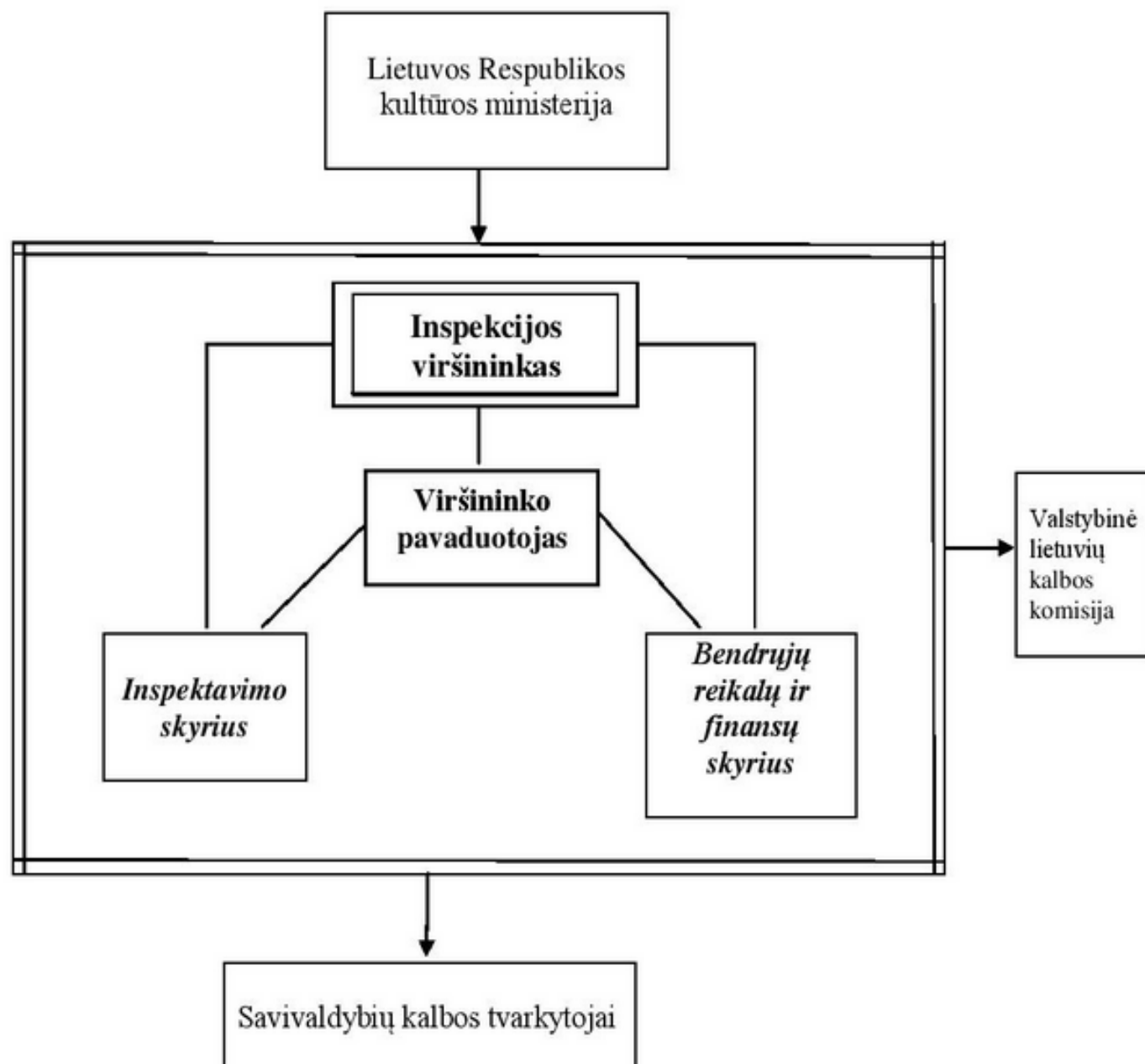
Inspekce působí v rámci Ministerstva kultury. Je zřizována Vládou Litevské republiky.

Předsedu inspekce vybírá vláda na základě veřejné soutěže. Musí mít lituanistické vzdělání.

Inspekce kontroluje implementaci zákona o státním jazyce v jazykové praxi: analyzuje jazykové projevy ve veřejném sektoru a upozorňuje na nedostatky, kontroluje jazykovou úroveň úřadů a firem.

V městských samosprávách působí jazykoví poradci.

VALSTYBINĖS KALBOS INSPEKCIJOS STRUKTŪRA

LITEVŠTINA

- **Terminologická banka (Terminų bankas)**

<http://terminai.vlkk.lt/pls/tb/tb.search>

Normativní databáze odborných termínů v litevštině.

Je vytvářena a zpravována Státní komisí litevského jazyka.

„Normativní“ znamená, že všechny termíny prošly schvalovacím procesem v komisi.

LOTYŠTINA

Lotyšská univerzita v Rize (Latvijas univerzitate):

Oddělení latvistiky a baltistiky (Fakulta humanitních věd)

<https://www.hzf.lu.lv/par-mums/nodalas/latvistikas-un-baltistikas-nodala/>

LOTYŠTINA

Lotyšská univerzita v Rize (Latvijas univerzitate):

Institut lotyšského jazyka

<http://www.lulavi.lv/par-mum>

Vydává časopis „Linguistica lettica“

<http://www.lulavi.lv/zurnals-linguistica-lettica>

LOTYŠTINA

Lotyšská univerzita v Rize (Latvijas univerzitate):

Institut lotyšské literatury, folkloru a umění

<http://lulfmi.lv/par-mums/lfmi>

Vydává časopis „Letonica“

<http://lulfmi.lv/page/view?link=zurnals-letonica/par-zurnalu>

LOTYŠTINA

Zákon o státním jazyce.

Centrum státního jazyka při Ministerstvu spravedlnosti.

Agentura lotyšského jazyka (Latviešu valodas agentura) při Ministerstvu osvěty a vědy.

Akademie věd Lotyšské republiky.

LOTYŠTINA

Centrum státního jazyka při Ministerstvu spravedlnosti.

<http://www.vvc.gov.lv/>

Prosazuje implementaci zákona o státním jazyce v praxi:

připravuje právní normy

reglamentuje překlady právních textů (např. tzv. evropskou legislativu nebo dokumenty vydávané v rámci NATO)

provozuje inspektorát státního jazyka: každý region má přidělen jednoho inspektora

LOTYŠTINA

Agentura lotyšského jazyka (Latviešu valodas agentura) při Ministerstvu osvěty a vědy.

<http://www.valoda.lv/>

Agentura je přímo administrována ministrem osvěty a vědy. Ministerstvo pravidelně vydává směrnice o jazykové politice a Agentura implementuje směrnice do praxe.

- Agentura je svého druhu metodologické centrum, které koordinuje výuku lotyštiny ve všech aspektech:

jako mateřský jazyk (lotyšské děti a školy)

jako druhý jazyk (výuka lotyštiny pro národní menšiny – děti i dospělí)

mimo Lotyšsko (v lotyšských diasporách a na zahraničních univerzitních centrech)

LOTYŠTINA

Terminologická komise při Akademii věd Lotyšské republiky

<http://termini.lza.lv/>

Komise analyzuje, schvaluje a implementuje odbornou lotyšskou terminologii všech odvětví vědy.